

РЕШЕНИЕ

№ 142

гр. София, 17.11.2020 година

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, второ наказателно отделение, в съдебно заседание на двадесет и първи октомври две хиляди и двадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ТАТЯНА КЪНЧЕВА

ЧЛЕНОВЕ: БИЛЯНА ЧОЧЕВА

ПЕТЯ КОЛЕВА

при секретаря Галина Иванова и в присъствието на прокурора Галина Стоянова като изслуша докладваното от съдия Колева КНД № 629/20 г. по описа на Върховния касационен съд, за да се произнесе, взе предвид следното:

Касационното производство е по реда на чл. 346, т. 1 от НПК.

Образувано е по касационна жалба на адв. Ю. Г. в качеството на защитник на подс. Б. Г. Н. срещу решение № 74 от 22.07.2020 г. на апелативен съд – Варна, постановено по ВНОХД № 40/2020 г.

В жалбата са релевирани всички касационни основания. Изразено е несъгласие с наказателната и гражданската части на решението. Относно правната квалификация претендира оправдаване на подсъдимия по чл. 116, ал. 1, т. 6 НК и осъждането му по чл. 124 НК. Оспорва приетата от въззивния съд форма на вина евентуален умисъл. Твърди, че увеличеното от апелативния съд наказание на Б. Н. е явно несправедливо, защото не били отчетени всички смекчаващи отговорността на подсъдимия обстоятелства, а изложените мотиви за увеличаване на наказанието не съответствали на данните за личността му. Затова иска изменение на присъдата по отношение на правната квалификация и намаляване на наказанието или връщане на делото за ново разглеждане на въззивния съд.

В съдебно заседание защитникът на подс. Б. Н. поддържа жалбата си като допълнително твърди, че е допуснато нарушение на закона като не било приспаднато времето, през което подсъдимият бил задържан под стража. Относно увеличеният размер на наказанието сочи, че апелативният съд е изтъкнал доводи, неотразени в обвинителния акт и непризнати от подсъдимия

Прокурорът от Върховна касационна прокуратура намира обжалвания съдебен акт за правилен и законосъобразен и пледира да бъде оставен в сила.

Частните обвинители не изразяват становище по жалбата.

Върховният касационен съд, второ наказателно отделение, след като обсъди доводите на страните и извърши проверка на атакувания съдебен акт в пределите по чл. 347, ал. 1 от НПК, намери следното:

С присъда № 58 от 27.09.2019 г. на Окръжен съд – Варна по НОХД № 848/2019 г. подсъдимият Б. Г. Н. е признат за виновен в извършване на престъпление по чл. 116, ал. 1, т. 6 вр. чл. 115 от НК и му е наложено наказание осемнадесет години лишаване от свобода, което намалено с една трета възлиза на дванадесет години лишаване от свобода. Постановено е изтърпяването му при първоначален строг режим. Със същата присъда подсъдимият е осъден да заплати на гражданските ищци Ц. Т. А. и С. Я. А. по петдесет хиляди лева обезщетение за неимуществени вреди, причинени в резултат на деянието ведно със законната лихва, считано от 25.02.2019 г., а предявените граждански икове за разликата до сто хиляди лева са отхвърлени като недоказани. Подсъдимият е осъден да заплати дължимата държавна такса върху уважения размер на гражданския иск и направените по делото разноски.

Варненският апелативен съд изменил атакуваната пред него присъда по протест на прокурора и жалби на частните обвинители и граждански ищци като увеличил наложеното на подсъдимия наказание от осемнадесет на двадесет години лишаване от свобода, което редуцирал с една трета на тринадесет години и четири месеца; увеличил присъдените обезщетения по предявените граждански икове от Ц. Т. А. и С. Я. А. до предявения от всеки от тях размер от сто хиляди лева; осъдил подсъдимия да заплати дължимата държавна такса по уважените граждански икове и потвърдил присъдата в останалата част.

Касационната жалба е неоснователна.

Производството пред първата инстанция е протекло по реда на чл. 371, т. 2 от НПК. Подс. Б. Н. е признал изцяло фактите, описани в обстоятелствената част на обвинителния акт и се е съгласил да не се събират доказателства за тях. Съдът приел, че самопризнанието му се подкрепя от доказателствата, поради което провел съкратено съдебно следствие. Липсват допуснати процесуални нарушения, свързани с правилността на провеждане на диференцираната процедура и липсват пороци при формиране на вътрешното

убеждение на съдилищата по правно значимите факти, признати от подсъдимия. Неоснователно е възражението за допуснато нарушение, изразяващо се в незачитане на основание чл. 59 НК на времето, през което подсъдимият е бил с мярка за неотклонение „задържане под стража“. Действително както в присъдата на първоинстанционния съд, така и във въззивното решение не е налице приспадане на това време от наложеното на подс. Н. наказание. Описаният пропуск обаче не може да обоснове отмяна на проверявания съдебен акт. Съгласно разпоредбата на чл. 417 от НПК, когато чл. 59 от НК не е приложен от съда, той се прилага от прокурора с постановление. Цитираната норма ще намери своето приложение тъкмо в този случай при изтърпяване на наказанието от подс. Н.. Предвид липсата на други аргументи в касационната жалба за допуснати съществени процесуални нарушения, на общо изложения довод няма какво да бъде отговорено повече в тази насока.

Не се установява и допуснато нарушение на материалния закон чрез осъждането на подс. Н. по обвинението по чл. 116, ал. 1, т. 6 от НК.

Действията на подс. Н., описани във внесения спрямо него обвинителен акт и признати от същия като факти, правилно са квалифицирани като престъпление по чл. 116, ал. 1, т. 6 от НК. Аргументът, че с поведението си по нанасяне на телесни увреждания на пострадалата подсъдимият целял не настъпването на нейната смърт, а причиняване на телесна повреда, не се подкрепя от данните по делото. За намерението на дееца се съди от обективните му действия, а не от декларираното от него след деянието. В настоящия случай действията на подс. Н. по нанасяне на множество удари в различни части на тялото на Н. - над двадесет, като пет са с юмруци в главата ѝ, удрянето ѝ в ръба на стената на комина на апартамента, където е намерен и иззет прекъснат косъм, който не е отскубнат или отпаднал сам и е сходен по цвят, дебелина и структура с косата на жертвата, душене, определят поведението му като извършено с умисъл за убийство, а не с цел телесното увреждане на пострадалата. Правилно въззивният съд при анализа на доказателствата е отчел ниското тегло на пострадалата Н. и физическото превъзходство на подсъдимия, на което тя трудно е могла да противодейства. Обективно нанесените значителен брой удари в главата на пострадалата, както и блъскането ѝ в ръба на стената на комина в жилището обосновават

квалификацията на деянието особена жестокост, а фактът, че почти през цялото време пострадалата е била в съзнание и е изпитвала значителни болки и страдания дава основание за извод, че убийството е извършено по особено мъчителен начин. Деянието е извършено с особена ярост, а квалификацията „особено мъчителен начин“ се извежда от претърпените от пострадалата болки и страдания. Смъртта на жертвата е причинена от поредица удари, нанесени от привлеченото към наказателна отговорност лице, като освен това тя не е настъпила бързо, а е била съпроводена с изключително негативни психически преживявания за пострадалата. Действията на подс. Н. носят белезите на ожесточеност и садизъм и са несъответни на повода за конфликта – предстоящ развод по взаимно съгласие и влошени отношения с жертвата като цяло.

Затова възраженията в насока субективна несъставомерност на деянието не могат да се приемат за основателни. Несъмнено е, че в случаите, когато деецът причинява редица телесни увреждания на пострадалата с нанасяне на множество удари, най-вече в главата ѝ, в резултат на което настъпва смъртта, макар и след т. нар. „светъл период“, какъвто именно е коментираният случай, е налице умисъл за убийство, а не смесена форма на вина. Без значение е, че веднага след побоя пострадалата е могла да се движи, да се качва и слиза по стълби, защото съдебномедицинската експертиза установява, че причината за смъртта е притискане на мозъка от кръвоизлив под твърдата мозъчна обвивка, възникнал след травматични увреждания по главата и лицето. Всички тези факти говорят за умисъл за убийство, а не за причиняване на телесна повреда. Правилно апелативният съд го е преценил като евентуален, а не пряк такъв. Затова претенцията на подсъдимия и защитника му за приложение на закон за по-леко наказуемо престъпление не може да бъде удовлетворено, поради липсата на предпоставките за това.

Не е налице и соченото в жалбата касационно основание по чл. 348, ал. 1, т. 3 НПК.

Наказанието на подсъдимия е наложено при спазване на правилата на чл. 373, ал. 2 от НПК и чл. 58а от НК. Доводите в касационната жалба за подценяване на данните за личността на подсъдимия – много добри характеристични данни по месторабота, трудова заетост, отлични данни по местоживееене и критично отношение към извършеното, са неоснователни. Видно от мотивите към проверявания съдебен акт всички тези обстоятелства

са били отчетени от въззивния съд при индивидуализацията на наказателноправната принуда, която следва да бъде приложена спрямо подс. Н. с оглед постигане целите на наказанието. Нещо повече, претендираните от защитата отлични характеристични данни по местоживееене за подсъдимия, изведени от показанията на свид. Х. М., са били обсъдени от съдебния състав и законосъобразно отхвърлени на база приобщените други доказателствени материали – свидетелски показания на Ц. А., С. А., Т. А., М. Б., множество жалби в полиция и прокуратура, обаждания до спешен телефон 112 във връзка с нанесени от подс. Н. телесни увреждания на съпругата му в предишни моменти от съвместния им живот – все факти, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт и признати от подсъдимия. Към тях правилно са добавени медицинската документация, заверени копия от преписка с вх. № 1552/2017 г. и вх. № 1834/2018 г. на Варненска районна прокуратура, справки от извършени проверки от районни инспектори, протоколи за предупреждения по ЗМВР и заключението на съдебно психиатричната експертиза, очертаващи жалбоподателя като агресивен и груб човек в отношенията със съпругата си. Това са все доказателствени материали, надлежно събрани в хода на наказателното производство и приети по делото, отразени в обстоятелствената част на обвинителния акт, признати от подсъдимия и прочетени на основание чл. 283 НПК. Характеристиката на подсъдимия, направена от свид. М. касае период отдалечен назад във времето - детството на свидетеля и подсъдимия в едната си част, а в другата - отнасяща се до периода след сключване на брака между подсъдимия и жертвата, наред с данните за трудовата заетост на Н. и изпълнението на служебните му задължения са взети предвид от проверявания съд при отмерване на наказанието, като тяхното значение не е подценено, а правилно съотнесено с изобилната информация, обективирана по делото за системно упражняваното от подсъдимия насилие върху пострадалата Н..

Заявеното от подсъдимия критично отношение към извършеното, изразено под формата на съжаление, не е пренебрегнато от въззивния съд. То правилно е било оценено като смекчаващо отговорността обстоятелство, но неговото значение не следва да бъде надценявано, а е нужно да бъде съотнесено с поведението на подс. Н. след деянието, а именно вземане на телевизор, лаптоп и дрехи и напускане на квартирата, говорещо за безразличие. По изложените съображения Върховният касационен съд не

намира основания за редуциране размера на индивидуализираното от апелативния съд наказание на подс. Н., което е съобразено с тежестта на деянието и личността на подсъдимия.

По отношение общото възражение в жалбата досежно размерите на присъдените обезщетения по предявените граждански иски от Ц. и С. А. касационният състав ще отговори също общо, че справедливото обезщетение предполага намирането от страна на съда на точния еквивалент на болките и страданията, нанесени на гражданските ищци с отнемане живота на дъщеря им. В производството пред съдилищата са били доказани причинените емоционални страдания на ищците и техния интензитет на база разискваната от апелативния съд близост между родителите А. и починалата им четиридесет годишна дъщеря К. Н., поради което присъдените им размери от по сто хиляди лева се явяват справедливо отмерени.

Водим от горното и на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 НПК, Върховният касационен съд, второ наказателно отделение

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 74 от 22.07.2020 г. на апелативен съд – Варна, постановено по ВНОХД № 40/2020 г.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.